

Sinan AYGÜN

Ankara Ticaret Odası Başkanı

Sayın Müsteşarım, sayın Valim, değerli Milletvekillerimiz, değerli Emniyet Müdürlerimiz ve kısacası değerli dostlar öncelikle hoş geldiniz diyorum. Ankara Ticaret Odası olarak her zaman ülkenin milli menfaatleri söz konusu olduğu zaman, her zaman konuşmak, bir takım faaliyette bulunmak görev alanımızın içine giriyor. İşte bunlardan bir tanesi de trafik.

Bu konuyla ilgili Emniyet Genel Müdürlüğü'nden böyle bir teklif geldiği zaman bize seve seve ne görev varsa o göreve hazırız demiştik. İnanıyoruz ki, Türkiye'nin gider kalemlerinden bir tanesi de trafik. Yani Türkiye bütçesini olumsuz etkileyen, Türkiye bütçesinin azalmasına, insanların fakirleşmesine ve Türkiye'nin içinde bulunduğu çıkmazdan rahat çıkmasına sebep olacak ve Türkiye'nin önünü açacak olan etmeninde trafik olduğunu Emniyet Genel Müdürlüğü'nden almış olduğumuz rakamlar çerçevesinde gördük. Ve gördük ki kazaların son on yıllık bilançosu, 100 milyar Dolarlara kadar yaklaştığını çok rahatlıkla tespit ettik. Bu rakam az değildir. İşte IMF ile yeni bir StandBy anlaşması yapıldı. 1 Milyar 250 Milyon Doların serbest bırakılması için IMF geldi, bütün bütçemizi denetledi, Hazine'mizi denetliyor, Maliyemizi denetliyor. Çalışma Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı denetlemediği bir kesim yok. Ama bakıyorsunuz yılda 8 milyar, 10 milyar dolar arası bir parayı farasla süpürüp çöpe atıyoruz. İşte bu yüzden bu konu bizi çok ilgilendiriyordu. Yine bizim verdiğimiz, sizin verdiğiniz vergilerin ki aşağı yukarı Türkiye'de toplanan vergi miktarı yılda 75-80 Milyar Dolar civarında, bunun 8-10 Milyar Doları yani % 10'luk kısmı bu trafik belasından dolayı yine çöpe gidiyordu. Türkiye'nin kaynağa ihtiyacı olduğu bir dönemde, Türkiye'nin başındaki terör 20 yılda 30.000 can alırken, 100 Milyar Dolar paramızı alırken, trafik terörü 70-80 bin canımızı aldı ve 100 Milyar Dolar paramızı götürdü. Parasal açıdan olaya bakıyorum. Türkiye'nin bütçesi açısından olaya bakıyorum. O yüzden bizim ilgi alanımıza her zaman için girdi ve bizde dedik ki biz bu işe özellikle Genel Müdür Yardımcısı sayın Abdullah BOLCU'ya da teşekkür ediyorum buradan.

Kendisi bizi yönlendirdi, çalıştırdı. Bize şevk verdi. Tabi bunu tek başına yapabilmesi mümkün değildi. Bağlı bulunduğu kadrosundaki arkadaşlarla, Daire Başkanlarıyla, Emniyet Amirleri ve Polis Memurlarına kadar bir ekip halinde, devletle milleti bir araya getirdi ve işte bu Şurayı oluşturmaya çalıştık. Kendileri çok iyi anlattı. Elime bir sürü rakamlar verildi. Bunları konuş, anlat dediler ama ben bunların hiç birisini konuşmayacağım. Ortada bir hastalık var. Bu hastalık belli ve bu hastalığın unsuru da Sayın Genel Müdür Yardımcımızın biraz evvel ekrana yansıttığı % 97.2'si insan unsurudur. Demek ki, eğer biz insanı yetiştirebilirsek, eğer insana yatırım yapabilirsek, bu trafik kazalarını aşağıya çekeceğiz. Ama bunun yanında yine atlanılan bir konu var maalesef, hep diyoruz ya işte muasır medeniyet, Avrupa Birliği giremezsek mahvoluruz, çocuklarımızın geleceği, istikbalimiz mutlaka girmek zorundayız, kapılarına gidelim yalvaralım diyoruz. Avrupa, Avrupa diyoruz ama şuna bakmıyoruz. Avrupa bu trafik sorununu nasıl çözmüş. Avrupa'da kaç kişi ölüyor, 10 bin kişi ölüyor mu yılda, 5 bin kişi ölüyor mu? Buna ne kadar para ayırıyor. Çözüm nerede diye baktığınız zaman, maalesef bir tren kazası oldu bütün Türkiye ayağı kalktı. O manşetleri ben çok çok iyi hatırlıyorum. "Hızlandırılmış Katliam, Hızlandırılmış Vahşet" bunlar çok yanlış şeylerdi. Demiryollarımızı linç ettik. Demiryollarımız linç edilmemesi gereken bir unsurdu. Niye? Çünkü eğer siz demiryollarını geliştirirseniz işte önümüzde rakamlar var. Son 62 yılda tren kazalarında ölenlerin sayısı 579 kişi. Burada 2 ayda 579 kişi ölmüş karayollarında. Şimdi yine baktığınız zaman Avrupa Birliği ülkelerinde taşımanın tren yollarıyla yapıldığını görüyoruz. Ve elimdeki bilgiler çerçevesinde Avrupa Birliğindeki o 25 ülkedeki kamyon sayısı Türkiye'de ki kamyon sayısından az. Yani Türkiye çok kamyonu olan bir ülke. Karayolu taşımacılığını kullanan bir ülke. Ve Türkiye'de yolcu taşımacılığının ancak % 2'sini tren yolu taşımacılığıyla yapabiliyoruz. Tren yolunu kullanabiliyoruz. Ama baktığınız zaman Avrupa Birliği'nde bu rakamların % 40'lara

50'lere çıktığını görüyoruz. Yine son 20 yılda karayollarına 30 kat trilyon para gömdük ki onların bir çoğu asfaltlar. 3 yılda 4 yılda bir bozuluyor. Şu andaki demiryolu ağı kilometremiz aşağı yukarı 15 bin km. civarında. Eğer biz bu yatırımı demiryollarına yapmış olsaydık 30 yılda, 20 yılda 12.500 km. daha hızlandırılmış tren yapabilirdik. Ve 12 yılda ölen 80-85 bin kişi sayısını da 500 kişiye rahatlıkla çekebilirdik.

Baktığımız zaman demiryolu uzunluğumuz 10.900 km'de kalıyor. Dünyada 23. sırada. Amerika'ya bakıyorsunuz 195 bin km., Almanya'ya bakıyorsunuz 87 bin, Rusya 71 bin, Çin 63 bin km. hep gelişmiş ülkeler. Fransa 45 bin km. Gelişmiş ülkeler, aynı yüz ölçüme sahip ülkeler işini demiryoluyla çözmüş. Ama biz ne yaptık. Bir tren kazasıyla insanları trenlerden uzaklaştırıyoruz ki, ölenlere Allah rahmet eylesin. 39 vatandaşımız öldü zannedersen. Yılda bu ülkede 5000 vatandaşımız ölüyor, ama kimse bunu hissetmiyor. Niye? Bir bir, iki iki, üç üç, beş beş ölüyor. Ve baktığımız zaman da karayolunun demiryoluna göre kaza sayısının 22 kat, ölü sayısı bakımından 8 kat, yaralı sayısı bakımında da 17.7 kat daha tehlikeli olduğu ortaya çıkıyor. Ölüm riski 1 milyar yolcu km başına demiryolu adına 17 kişiyken, karayollarında bu rakamın 1000 kişiye çıktığını görüyoruz. Ve 1950'den 2000'li yıllara gelirken karayollarımızın uzunluğu % 80 artarken, demiryollarımızın uzunluğu % 11 arttı. Şimdi tabi ki bunları ben şunun için anlatıyorum. Türkiye artık bunların önüne geçemiyorsa şayet, işte bu yıl Trafik Yılı ilan ettik, sayın Genel Müdür Yardımcısı biraz önce grafikte gösterdi, sayın Müsteşarım ile de tartıştık, trafikte ölü sayısının artmış olduğunu gördük. Tabi bunun önümüzdeki senelerde ters bakiye olarak bize döneceğini de biliyoruz. Bir karayolunun ömrü 10 yılken, tren yolunun ömrü 35 yıla kadar çıkıyor. Yani daha çok verimli.

Karayolu taşımacılığı demiryolu taşımacılığından 7 kat daha pahalıya geliyor. İşte bizim rekabet yapamama şansımız burada. Rekabet yapamıyoruz. Niye? Biz karayoluyla taşıdığımız için eşyalarımızı, bizim rekabette önümüzü kapatıyor. Yakıt açısından da demiryolu karayolunun 6 kat daha aşağısında. Ve nakliye bazında da % 40'lara yakın nakliyeden dolayı ucuzluk sağlıyor. Evet baktığımız zaman 1 km. yol yapmak için 10 birim para harcanırken, yine 1 km. tren yolu yapmak için de 1 birim para harcıyoruz. Hem imalatı ucuz, hem hizmet süresi fazla, hem ölü sayısı az, hem milli ekonomiye olumsuz katkısı az. İşte ben trafik ile ilgili çok fazla bir şey konuşmak istemedim. Sayın Genel Müdür Yardımcım o kadar güzel bunu izah etti ki, bundan sonraki Türkiye eğer gelişecekse, eğer yönünü Avrupa Birliği'ne dönmüşse ki, böyle diyor, peki niye Avrupa'nın ürününü almıyorsun da, veya Avrupa niye bize Avrupa Birliği'ne girmek istiyorsun da 10 bin kişi ölüyor 5 bin kişi ölüyor bunu düzeltin demiyor da, papaz okulunu açtırıyor örneğin, ne alakası var bunla. Eğer Türkiye'yi Avrupa bir yerlere getirmek istiyorsa bunu düzeltsin önce. Bıraksın papaz okulunu, Ermeni sorununu, Kürt sorununu, Hatay sorununu, Pontuslu Rum'unu bunları düzeltsin. Ama Avrupa bunları bize dayatmıyor, bunları müzakere ettirmiyor. 5 tane madde saymış bunları yap. Şimdi bunları alt alta koyduğunuz zaman tabiki biz Avrupa ile ilişkilerimizi geliştirmek, komşuluğumuzu geliştirmek durumundayız. Ama bir yandan da Türkiye'nin, Ulu Önder'in dediği gibi muasır medeniyet seviyesine nasıl çıkar, onun yolunu araştırmalıyız. İllaki muasır medeniyete çıkmak için de Avrupa'ya gidip oraya teslim olmak değil işte Norveç, işte İsviçre Avrupa Birliği'ne girmiş ülkeler değil. Tam Avrupa'nın göbeğinde. İstemiyoruz diyor, halkta istemiyor. Kanada AB'ye mi girmiş? Japonya, Tayland, Singapur gibi gelişmiş ülkeler AB'ye mi girmiş? Hayır.

Trafikten konu AB'ye döndü ama şu var ki eğer bu ülke refaha, müreffeh hayata ve ilerlemişlik düzeyine varacaksa, mutlaka yine bizim çabalarımızla varacak. İşte bunun bir örneğini burada görüyoruz. Emniyet Genel Müdürlüğü ile ATO elle vermiş, gönül gönüle vermiş, haftalardır aylardır uğraşmış, bir Şura hazırlamış, bir etkinlik hazırlamış. Afişler bastırılmış 1'er buçuk milyon, sayın genel müdürümüz söyledi, bunu gene biz yapacağız, yine bunu bu ülkede yaşayan biz Türkler yapacak. Bunun başka yolu yok, başkada gidecek yolumuz yok. Ama nasıl yapacağız doğruyu hep beraber bularak yapacağız. Bence trafikteki doğru, belki burada katılır veya katılmazsınız, gelişmiş ülkelerin yapmış olduğu gibi Japonya'nın, Almanya'nın, Fransa'nın yapmış olduğu gibi tren yolundan faydalanmaktan geçiyor. Tren yolunuzu linç etmekten geçmiyor. Tren

yolunu bahane bulup siyaseti veya siyasetçiyi veya hükümeti linç etmekten geçmiyor. 39 vatandaşımız öldü tekrar Allah rahmet eylesin diyorum, ama unutulmaması gereken bir şey var ki bu ülkede yılda 5000 vatandaşımız trafik kazasında ölüyor. Yani karayollarında ölüyor ve hiç kimse karayollarını linç etmiyor. Ben daha fazla konuşmak istemiyorum. Benden sonraki konuşmacı arkadaşlara süre kalsın diye. Sizleri burada ağırlamaktan, sayın Genel Müdür Yardımcım, sayın Müsteşarım devletimizle el ele olmaktan, birlikte olmaktan, bu Şura'yı hazırlamaktan biz ATO, şahsım ve mensuplarım adına büyük bir haz aldık. Eğer bu Şura'nın 3.sü, 5.si, 9.su, 20.si olursa yine biz bu Şura'da da yer almak isteriz. Yine sponsor olmak isteriz. İnanıyoruz ki, devletle millet el ele olduğu müddetçe bu coğrafyada Türkiye ayakta kalacaktır ve Türklük yaşayacaktır.

Saygılar sunarım.